1847. No. 60.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 27 JULIJ.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Friesland*,
Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld, en tot dat einde afgezonden zijn, de primitive Patentkohieren over den dienst 1847/48 van de Gemeenten: *Burum*, *Westergeest*, *Drogeham*, *Koten*, *Surhuizum*, *Buitenpost*, *Nes op Ameland*, *Ee*, *Nijkerk*, *Holwerd*, *Nes*, *Ternaard*, *Schiermonnikoog*, *Ried*, *Tzum* en *Dronrijp*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde kohieren mogten bestaan, of worden verondersteld, zich, bij reclame, geadresseerd aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zal kunnen voorzien, mits dezelve behoorlijk ingerigt, en met de vereischte bijlagen voorzien, binnen *drie*maanden na den dag van afkondiging der kohieren, zijn ingediend, des verkiezende bij den Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschuwd, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij bij overschrijding daarvan, door eigen schuld, zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 22 Julij 1847. — *Voor den Staatsraad, Gouverneur, Het Lid der Gedeputeerde Staten,* VAN BURMANIA RENGERS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 23 Julij 1847, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 17,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	- 260,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*	- 290,00.

Leeuwarden, den 24 Julij 1847. — *De Staatsraad, Gouverneur van Friesland,* VAN SIJTZAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad *Leeuwarden*, maken bij deze bekend, dat de nieuwe Straatweg van af deze Stad tot de Herberg, genaamd *de Bonte Koe*, op Woensdag den 28 Julij e. k., voor de publieke passagie, tegen betaling van den daarop gestelden tol, zal worden opengesteld.

Leeuwarden, den 22 Julij 1847. — *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 20 *Julij*. Eergisteren nacht is de Heer *Pellapra* te Parijs aangekomen en heeft zich gisteren namiddag gevangen gegeven; het Hof der Pairs is tegen aanstaanden Vrijdag, den 23 Julij, zaamgeroepen, om zich met zijne zaak bezig te houden.

— De heer *Teste* is gisteren avond van het Luxemburg naar de Conciergerie overgebragt. In weerwil van den ongunstigen staat zijner gezondheid heeft men gemeend, niet aan het verzoek zijner familie gehoor te moeten geven, om hem naar St. Pelagie over te brengen.

De generaal *Cubières* heeft bereids 12,000 fr., zoowel voor boete als proceskosten, doen storten. Men wil weten, dat hij naar de Vereenigde Staten, en wel naar de stad St. Louis in Missouri, zal vertrekken, waar zijn oom in 1815 eene groote inrigting van landbouw gevestigd heeft.

Volgens gewoonte, zullen de twee plaatsen van de heeren *Teste* en *Cubières* in de kamers der Pairs een jaar ledig blijven.

Parmentier schijnt zich de zaak zeer weinig aan te trekken; hij heeft tot dusverre de boete niet betaald, en is uit dien hoofde nog niet op vrije voeten gesteld.

Het domein zal alsnu eene regtsvordering instellen tegen de compagnieschap, welke zich in het bezit heeft weten te stellen der concessie voor het bewerken der steenzoutgroeve bij Gouhenans, uit hoofde van de onregelmatige wijs, waarop die concessie is verleend.

— Er zijn hier tijdingen uit China en uit Indie; het Journal *des Débats* maakt er op de volgende wijs gewag van: »Wij ontvangen berigten uit Canton van den 23sten en uit Hong-Kong tot den 25 Mei. Te Canton deed men geen zaken hoegenaamd; de kapitalen werden er enger zaamgetrokken. — *Ki-Yng* is door zamenscholingen bedreigd geworden, dat men zijn huis in brand zou steken, zoo hij den door de Engelschen gevorderden grond afstond. De Heer *Pope*, die afgezonden was om dien grond op te nemen, heeft van dit voornemen moeten afzien; de omtrek der factorijen is nimmer minder veilig geweest. — Men verwacht eene nieuwe expeditie tegen Canton en gelooft dat zij bloediger dan de eerste zijn zal. — De Pluto is op de hoogte der factorijen gestationeerd, en de Schout heeft bevel bekomen om insgelijks Canton zoo digt mogelijk te naderen. — De tijdingen uit Indië gaan tot den 12 Junij. Kolonel *Lawrence* zou Cachemire gaan bezoeken, vergezeld door *Goula-Singh*, die het verlangen heeft te kennen gegeven, om die plaats tot zijne residentie te maken. *Dost-Mohammed* is in zijne hoofdstad terug. Zijn geschil met de opperhoofden van Chilzie is ten einde. Hij heeft aan zijnen broeder *Mohammed*-Khan verlof gegeven, om naar Peshaver, welks opperhoofd hij vroeger geweest is, terug te keeren."

Elders (in een' bijzonderen brief) leest men, met betrekking tot deze tijdingen, hetgeen volgt: »Brieven uit Canton van 21, 22 en 23 Mei berigten, dat in verscheiden te Honam gehoudene bijeenkomsten besloten geworden was, dat niemand zijne landerijen aan buitenlanders verkoopen noch verhuren zou. — In den ochtend van den 20sten hebben 333 grijsaards uit de 33 districten van het eiland een rekest over die zaak aan de overheden gesteld. — De brief van den 21sten berigt ons dat alles rustig, maar dat er eene stremming was in alle zaken. — Den 22sten had er eene nieuwe zamenkomst plaats gehad, in welke men besloten had *Ki-Yng* te smeken, allen afstand van grond aan de Engelschen te weigeren. Men had tevens verklaard, dat, zoo hij aan dit verzoek niet toegaf, men zijn huis in brand zou steken. — Men zegt almede, dat de Franschen, Amerikanen en andere buitenlanders verzocht zijn geworden, zich voor eenigen tijd te verwijderen, opdat men de Engelschen zou kunnen tuchtigen. — De heer *Macgregor* heeft al de noodige voorzorgen tot beveiliging onzer medeburgers genomen."

— Het Parijsche blad *l'Union Monarchique* behelsde dezer dagen het volgende zonderlinge artikel, in aard niet ongelijk aan een ander, hetwelk men kort geleden, met betrekking tot eene andere koningsfamilie in Belgische bladen gelezen had.

»De plotselinge en onverwachte reis van Koning *Leopold* van Belgie naar Parijs heeft geboorte gegeven aan een gerucht, hetwelk wij herhalen, zonder voor de waarheid daarvan te willen instaan, ofschoon wij verscheiden redenen hebben, om het als wèl gegrond te beschouwen. Het schijnt dat 't *Leopold* verschrikt en gemelijk geworden door de onophoudelijke belemmeringen, welke het bestuur van zijn koningrijk hem veroorzaakt, gedurende zijn jongste bezoek te Londen gepast geoordeeld had, aan het Britsche ministerie zijn vast genomen besluit mede te deelen, om, ten behoeve van zijnen zoon, afstand van de kroon te doen. Het Engelsche kabinet, gelijk men ligtelijk begrijpen kan, bestreed met alle kracht dit plan, welks eerste gevolg geweest zou zijn, het regentschap aan de moeder van den jongen prins, dat is aan een prinses uit het huis van Orleans, te verzekeren. Zoo lang hij te Londen vertoefde, scheen *Leopold* toe te geven aan de tegenwerpingen door het Engelsche kabinet gemaakt, maar nauwelijks was hij te Brussel terug of de zorgen van het koningschap overstelpten hem op nieuw. Gedurende de weinige, laast verloopene dagen, konden allen, die den monarch naderden, op zijn gelaat de uitdrukking van het diepste zielelijden lezen. Onder dezen indruk was het, dat *Leopold* be- [illegible] Parijs te gaan, om er, met gemeen beraad van zijnen behuwdvader, [illegible] weg, ten behoeve van *Lodewijk-Filips* oudste dochter op te

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den* 21 *Julij*. Men verneemt dat Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden binnen kort in deze residentie zal terug keeren. De reis van H. K. H. Prinses *Albert* van Pruisen, die zich op hare goederen, te Kamentz in Silezie bevindt, schijnt te zijn uitgesteld. H. K. H. wordt niet voor de maand September of October alhier verwacht.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van een ontwerp van wet, tot verhooging der staatsbegrooting over het loopende jaar (hoofdstuk *Marine*), en zulks ten gevolge van duurte der levensmiddelen. — Verzending naar de Afdeelingen.

De Commissie van rapporteurs heeft verklaard bereid te zijn haar algemeen verslag uit te brengen over het ontwerp der begrooting nopens de landsdrukkerij over 1848 en 1849. — De dag der beraadslagingen daarover zal nader worden vastgesteld.

Vervolgens zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over den 1sten titel 2de boek van het wetboek van strafregt.

De heer *Luzac* bestrijdt de meening, door zoo vele redenaars ontwikkeld, dat er, tot handhaving van het regt van placet, strafbepalingen zouden noodig zijn. Hij vindt dien aandrang hoogst verkeerd: 1°. omdat hij zulks beschouwt in strijd met de Grondwet en met de beginselen waarop onze Staat rust; 2°. omdat hetgene men wil van middeleeuwschen oorsprong en in geheel ongeschikt is om te keer te gaan wat men wil; 3°. omdat het, in die mate en vorm als men het nu wil, hier steeds onbekend geweest en nog is, en 4°. omdat die aandrang der Kamer allen schijn van hostiliteit tegen anders geloovigen heeft, omdat zulks zeer gevaarlijk en onnoodig is, omdat het steunt op mistrouwen van de kracht der waarheid en van verzaking van de spreuk der vaderen: *concordia res parvae crescunt, discordia maximae dilabuntur*.

De heer *van Twist* spreekt in tegenovergestelden geest. Er bestaat bij hem echter geen zweem van godsdiensthaat, maar hij kan niet toegeven, dat men geene vrees voor aanmatiging van Rome behoeft te hebben. Dit bewijst bij voorbeeld het naburig Belgie, waar de geestelijkheid zich geheel op het terrein der staatkunde heeft geplaatst. Tegen die inmenging, voor de gelijke vrijheid voor allen, moet gewaakt worden. Het placet zal niet geweigerd worden wanneer het alleen kerkelijke zaken betreft. Begeeft men zich op het gebied van het wereldlijk gezag, dan moet dit verboden, en de overtredingen daartegen dienen gestraft te worden. Zoodanige bepalingen worden niet in het tegenwoordig boek gevonden. Hij zal dus daartegen in zijn geheel stemmen, al mogt men dit ook den naam van dwang geven.

De heer *Mutsaers* vraagt het bewijs, dat Rome zich met de inmenging der geestelijkheid in staatkundige zaken in Belgie heeft bemoeid. De geestelijkheid is Rome niet. Te vergeefs zou men deswege eene bulle, aanschrijving of iets dergelijks opzoeken.

De heer *van Twist* vermeende, dat zoo Rome er zich niet mede heeft ingelaten, hij geoordeeld had, dat de Pauselijke Stoel, als opperhoofd der Kerk, die bemoeijenissen had kunnen verbieden. Is dit echter het geval niet, dan moet de spreker verklaren gedwaald te hebben.

De heer *Mutsaers* zegt geen oogenblik aan de goede trouw van den vorigen redenaar getwijfeld te hebben.

De heer *Corver Hooft* kan het geheele tweede boek niet afstemmen. De heeren *Menso*, *van Panhuijs*, *Schooneveld*, *van Nagell*, *van Rosenthal*, *van Leeuwen* en *Kien* hebben nog achtereenvolgens verklaard, op gelijke gronden als vorige sprekers, tegen het geheele eerste boek te zullen stemmen. De heer *de Jong* heeft verklaard zich niet met dat gevoelen te kunnen vereenigen.

De heer *van Akerlaken* heeft de verklaring afgelegd, dat hij *voor* den eersten titel; doch, tot weder invoering van de art. 207 en 208 strafwetboek, *tegen* de overige titels stemmen zou.

De heer *Verweij-Méjan* verklaart om redenen, in den titel vervat, *tegen* denzelven te moeten stemmen.

Zijne Exc. de Minister van Justitie heeft vervolgens het woord gevoerd en betoogd, dat er, naar het oordeel der Regering, ook na het meest ernstige onderzoek, geene onvermijdelijke noodzakelijkheid bestond, om wegens het haar toekomende regt van placet strafbepalingen in het wetboek vast te stellen, en dat het geraden en staatkundig was, zoodanig voorstel niet te doen. De Regering verklaart derhalve, dat zij dat regt bezit, onverschillig of er al dan niet strafbepalingen in het strafwetboek dienaangaande voorkomen. De Regering heeft zich niet kunnen herinneren, dat zich eenig geval had opgedaan, waardoor zich de behoefte aan het opnemen van zoodanige strafbepaling heeft doen gevoelen. Indien er noodzakelijkheid mogt bestaan daartoe over te gaan, dan rekent zij op de medewerking der Staten-Generaal.

Z. Exc. betoogde al verder, dat, indien die bepaling niet in het strafwetboek wierd opgenomen, de wetgeving in denzelfden toestand zal verblijven als zij zich nu bevindt. Immers in het tegenwoordig strafwetboek komt nopens het placet geene enkele strafbepaling voor.

De Minister heeft ten slotte gewezen op het teedere van het onderwerp en op den algemeen bestaanden wensch tot daarstelling van het nieuwe strafregt.

De beraadslagingen over den *eersten* titel worden thans gesloten verklaard. Bij hoofdelijke omvrage verklaren er zich 41 leden tegen en 15 voor. De eerste titel is alzoo *niet* aangenomen, en Z. M. zal eerbiedig worden verzocht dien in nadere overweging te nemen.

Voor waren de heeren: *Corneli*, *de Weichs de Wenne*, *van Akerlaken*, *Mutsaers*, *Beerenbroek*, *de Jong*, *Romme*, *Luijben*, *Storm*, *van Heloma*, *Luzac*, *Gouverneur*, *van Sasse van IJsselt*, *Corver Hooft* en *Bruce*.

Z. Exc. de Minister van Justitie vraagt het woord. Z. Exc. doet opmerken dat, na de gevallen stemming, hetzelfde bezwaar nopens het placet ook waarschijnlijk de verdere titels van dit boek zou doen verwerpen. Z. Exc. gaf dus in overweging de beraadslagingen daarover te verdagen en alzoo de tegenwoordige deliberatien uit te stellen. — Dien overeenkomstig wordt besloten. — De vergadering wordt verdaagd tot overmorgen ten 11 ure, als wanneer zal worden beraadslaagd over het ontwerp tot opheffing van het fonds voor proceskosten.

Van den 23*sten*. In de zitting van heden is bepaald dat de discussien over het voorstel van den heer *Hoffman* zullen plaats hebben op Maandag ten 11 ure.

De voorzitter stelt voor, om de discussien over de begrooting van uitgaven voor 1848 en 1849 te bepalen op Dingsdag.

De heeren *van Twist*, *Goltstein* en *van Heemstra* gegeven in bedenking, om den dag dier discussien nog niet te bepalen, en daarmede in allen geval te wachten tot dat nog onderscheidene andere wetten, vooral die nopens de afschaffing van den accijns op de rogge, zouden zijn afgehandeld.

De heer *Luijben* ondersteunt het voorstel van den president. Wilde men b. v. de discussie over laastgenoemde wet, Dingsdag of Woensdag doen plaats hebben, en daarna onmiddelijk de begrooting in behandeling nemen, daarin zou hij geen bezwaar vinden.

Met 32 tegen 15 stemmen wordt tot een uitstel der bepaling van den dag der discussie over de begrootings-wetten besloten, zoodat de dag van discussie in eene volgende bijeenkomst zal worden bepaald.

Daarna worden door de heeren *Borski*, *van Leeuwen* en *Kien*, rapporten op petitiën uitgebragt, welke ter griffie worden gedeponeerd. Vervolgens worden de beraadslagingen geopend over het ontwerp tot opheffing van het bijzonder fonds van proces-kosten.

De heeren *de Jong*, *van Beek* en *Hoffman*, vragen inlichtingen.

Nadat ook nog de heer *van Goltstein* eenige inlichtingen omtrent deze wetsvoordragt had gevraagd, heeft Z. Exc. de minister van finantiën het ontwerp nader toegelicht, waarna hetzelve is *aangenomen* met 48 stemmen tegen 1, zijnde die van den heer *Hoffman*. Daarna is de vergadering gescheiden.

— De Prins *Aquasi Boächi*, oudste wettige zoon des Konings van Ashantee, die in het jaar 1837, in den leeftijd van 10 jaren, met zijn neef Prins *Quamin Poco*, onder bescherming van het hooge bestuur, op het instituut van den heer *S. J. M. van Moock*, te Delft, geplaatst werd, is, na vier jaren de Koninklijke academie aldaar bezocht te hebben, den 9 dezer naar Freiburg, in Saksen, vertrokken, om zich daar als ingenieur voor de mijnwerken verder practisch te bekwamen. De Prins heeft, tijdens zijn verblijf hier te lande, de achting verworven van allen die hem kenden, en zijne studien met lof volbragt.

AMSTERDAM, *den 21 Julij.* Den 6 Julij ll. hield de maatschappij: *Tot bevordering der Bouwkunst*, hier ter stede, hare vijfde algemeene vergadering, onder het voorzitterschap van den heer *D. D. Büchler*. Uit het daarbij door den secretaris, den heer *J. Warnsinck*, gedaan verslag, bleek onder andere, dat de maatschappij op ult°. Dec. ll. 640 leden telde, welk getal sedert weder met een veertigtal was vermeerderd. Dat, in den loop van het verschenen jaar, tot correspondenten waren benoemd, de heeren:

Jonkh. *C. M. Storm van 's Gravensande*, te Deventer; *B. Ruitenberg*, te Amersfoort; *P. Schokker*, te Enkhuizen; *J. G. J. van den Bosch*, te Wilhelminadorp bij Goes; *B. Blanken*, te Hoorn; *C. van der Sterr*, aan den Helder; *D. Wenting*, te Doesburg; *T. Romein*, te Leeuwarden, en *G. Schulij van der Quast*, te Woerden, in de plaats van den aldaar overleden correspondent *C. E. van der Quast*; zoodat thans in niet minder dan een en dertig plaatsen van ons vaderland correspondenten gevestigd zijn. In genoemd verslag werd tevens vermeld, dat de heer *J. van Straaten*, op deszelfs verzoek, als penningmeester was ontslagen en in die betrekking door den heer *A. C. Pierson* was vervangen. Dat van het maatschappelijk tijdschrift, onder den titel van *Bouwkundige Bijdragen*, weder drie stukken waren in het licht verschenen, alsmede dat de tweede aflevering van de *verzameling van Bouwkundige Ontwerpen*, bevattende de vroeger bekroonde ontwerpen van een *Vorstelijk Paleis* en eene *Vischmarkt*, aan de leden was uitgereikt, en ook voor het publiek tegen *f* 3. — was verkrijgbaar gesteld; terwijl in het afgeloopen jaar ook weder een drietal prijsvragen waren uitgeschreven. Voorts dat van de ontwerpen, ingezonden op de eerste en tweede prijsvragen van 1845, was bekroond een ontwerp voor eene *Dorpschool*, doch dat van die, behoorende tot de buitengewone vraag, eerst later kan worden melding gemaakt.

Uit de rekening en verantwoording van den heer penningmeester, die door eene speciale commissie onderzocht en in behoorlijke orde bevonden werd, bleek de gunstige finantiële toestand der maatschappij; waarna uit eene voorgestelde nominatie, de aftredende bestuurders, *M. G. Tétar van Elven* en *E. S. Hayninck Mz.*, bij meerderheid van stemmen werden ingekozen.

Eindelijk door den secretaris een uittreksel van de verschillende beoordeelingen over de, volgens programma van 1845 ingezondene ontwerpen, betrekkelijk de beide eerste prijsvragen, gelezen zijnde, werd aan den heer *J. V. Lankelma* de uitgeloofde eereprijs overhandigd, voor deszelfs bekroond ontwerp voor eene Dorpschool.

Van den 23sten. Op heden, had alhier, in het locaal op het Rusland, vroeger genaamd het *Wapen van Amsterdam*, het examen plaats der leerlingen van de *Inrigting van Onderwijs in Koophandel en Nijverheid*, en wel: in de Wiskundige en Staatkundige Aardrijkskunde, Algemeene en Nederlandsche Geschiedenis en Natuurkunde. — Dit examen werd bijgewoond door den Heer Burgemeester en andere Leden van het Bestuur dier Inrigting en eenige ouders en voogden der leerlingen; op aanstaanden Maandag en Dingsdag zal dit examen worden voortgezet, en alsdan loopen over Scheikunde, Reken-, Stel- en Meetkunde en de Nederduitsche en vreemde talen.

— Den 10 en 11 Augustus e. k. zal de gewone algemeene vergadering der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen gehouden worden, onder voorzitting van den mede hoofdbestuurder Dr. *J. P. Heije*.

De voorzitter zal de vergadering met eene toepasselijke rede openen. Dingsdag den 10, des morgens ten half elf ure.

Daarna zullen de gewone werkzaamheden eenen aanvang nemen, als het jaarlijksch verslag wegens den staat der Maatschappij, benoeming van commissien, keure van prijsvragen, enz.

Eindelijk zullen de bijzondere voorstellen behandeld worden.

Onder deze bijzondere voorstellen zijn er, die van groot algemeen belang geacht kunnen worden.

Daaronder rekenen wij vooral die van de departementen Barneveld, Audijk, c. a. en Assen, waarbij de Landverhuizing tot een onderwerp voor de bemoeijingen der Maatschappij wordt voorgesteld, voorts dat van het departement Sneek over de afschaffing der slavernij in onze koloniën; wijders het onderwerp der volks-zangscholen, enz.

Naar wij vernemen is den afgevaardigden op den eersten avond der bijeenkomst door het Hoofdbestuur een eigenaardig genot voorbereid. De Heeren bestuurders der volks-zangschool, opgerigt door de beide Amsterdamsche departementen, zijn namelijk door het Hoofdbestuur verzocht om op Dingsdag avond eene les te geven in het Locaal Odéon, waarbij de afgevaardigden uitgenoodigd zullen worden met hunne dames tegenwoordig te zijn. Wij vernemen dat de onmogelijkheid om een ruimer locaal te vinden, het bestuur der zangschool genoodzaakt heeft, om deze uitnoodiging alleen te laten rigten aan de afgevaardigden, en niet aan alle belangstellende leden der Maatschappij, gelijk het gewenscht had te kunnen doen. Trouwens, de leden der beide Amsterdamsche departementen hebben reeds meermalen door de openbare examens, in de Remonstrantsche kerk gehouden, gelegenheid gehad de doeltreffendheid van het onderwijs op deze zangschool, en deszelfs goede vruchten te leeren kennen.

ROTTERDAM, *den 21 Julij.* Het Nederlandsch Zendeling-Genootschap, tot uitbreiding van het Christendom, inzonderheid onder de Heidenen, hield heden, in de Groote Kerk der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, hare jaarlijksche Algemeene Vergadering, maar welke ditmaal inzonderheid aan de gedachtenisviering van het vijftigjarig bestaan des genootschaps gewijd was. Een der mede-bestuurders, de Wel-Eerw. zeer Gel. Heer *P. H. Hugenholtz*, th. dr. en predikant alhier, beklom ten 11 ure, onder plegtig orgelspel, den kansel, en hield eene indrukwekkende rede, in welke, met invlechting van eenige historische herinneringen, aan de feestvierende vergadering werd voorgehouden: »Hoe het vijftigjarig bestaan des Nederlandschen Zendeling-Genootschaps haar eene »opwekking brengt tot ootmoedige verheerlijking van God, en tot nieuwen ijver »in het werk des Heeren."

Nadat de spreker was opgetreden, hief eene vierstemmig mannenkoor, uit ruim zeventig personen bestaande, welke zich, op daartoe ontvangene uitnoodiging, gaarne tot dit doel vereenigd hadden, het 1ste vers van Psalm 103 aan, waarop de gemeente het 1ste vers van het 2de der Evangelische Gezangen zong. De redevoering werd vervolgens in de navolgende orde afgewisseld en besloten: als eerste tusschenzang hief het koor Gezang 165 vers 1, daarna de gemeente vers 3 aan; als tweede tusschenzang de gemeente Gezang 83 vers 1, het koor vers 3, de gemeente vers 4; en als derde tusschenzang de gemeente Psalm 118 vers 7, terwijl het koor, na het eindigen der redevoering, Gezang 50 vers 4 aanhief. De geheele plegtigheid werd met het zingen van Gezang 63 vers 5, door de gemeente, besloten.

Uit alle oorden des vaderlands waren bestuurders en vrienden des genootschaps, tot bijwoning dezer feestviering, opgekomen. Behalve deze en de hier woonachtige leden en begunstigers, had zich eene zeer groote menigte belangstellenden naar het kerkgebouw begeven.

Heden namiddag hebben de bestuurders enz., benevens eenige genoodigden, zich tot een broederlijken feestmaaltijd, in het Grand Hotel des Pays-Bas, vereenigd.

Van den 22sten. Heden heeft onder begunstiging van fraai weder de tweede wedstrijd der *K. N. Yacht-Club* plaats gehad, en is dit feest in de beste orde afgeloopen.

De prijzen zijn behaald als volgt:

No. 1. Vierriems Gieken van onbepaalde lengte. Prijs van Z. K. H. Prins *Hendrik*: een voorwerp in zilver; premie het gezamenlijk bedrag der inleggelden à *f* 20 per vaartuig. — Zwaluw, van de roei-club Eendragt alhier.

No. 2. Vierriems Gieken voor openzee. Prijs van Z. K. H. Prins *Alexander f* 300; premie het bedrag der inleggelden à *f* 5 per vaartuig. — Zeemeeuw, van *A. van Hoboken*.

No. 3. Vijfriems Walvischsloepen. Prijs der *Kon. Nederl. Yacht-Club f* 150; premie *f* 60. — De Maas, van *C. Vlierboom en Zoon*.

No. 4. Zesriems Gieken. Prijs der *Kon. Nederl. Yacht-Club*, *f* 200; premie *f* 60. — Topaas, van Z. K. H. Prins *van Oranje*, premie: Walborg, van *W. J. Beth Dzn.*, van Amsterdam.

No. 5. Vierriems Gieken. Prijs van de *Kon. Yacht-Club f* 100; premie *f* 80. De Nimf, van *H. A. van Karnebeek*, te 's Hage.

No. 6. Vierriems Jollen, geroeid door de Kweekelingen der Yacht-Club. Prijzen van Z. K. H. Prins *Hendrik* en premien van den heer *P. H. Tromp*. Een stel kleedingstukken voor ieder kweekeling voor de eerste aankomende; en de waarde van *f* 15 in kleedingstukken voor de tweede aankomende.

Van de vier vaartuigen behaalde no. 1 de prijzen en no. 2 de premien.

No. 7. Vierriems Jollen. Prijs der *Kon. Nederl. Yacht-Club f* 100; premie *f* 80. — De Zwerver, van *J. Visser*, alhier.

No. 8. Vierriems Jollen, gevoerd door de Kweekelingen der Yacht-Club. Voorwaarden als no. 6.

Van de vier mededingende vaartuigen behaalde no. 3 den prijs en no. 1 de premie.

No. 9. Alle soorten van Platboomde Roeivaartuigen. Prijzen der *Kon. Nederl. Yacht-Club f* 65, *f* 45, *f* 35 en *f* 25. — Neêrlands Nijverheid, van *W. C. H. de Haas*, te IJsselmonde.

No. 10. Overdekte Kotters, enz. Prijs van Z. M. den Koning *f* 600; premie het bedrag der inleggelden à *f* 20 per vaartuig. — Komeet, van *Edw. Taylor*,

No. 11. Boeijers, Jagten, enz. Prijs der *Kon. Nederl. Yacht-Club f* [illegible]; premie *f* 100. — Koopman, van *W. O. van der Meer*, te Ureterp; premie Jonge Pieter, van *A. P. Dekker*, aan de Zaan.

No. 12. Scheepsbarkassen. Prijs der *Kon. Nederl. Yacht-Club f* 190; premie *f* 60. — Eolus, van *D. Beth*, te Amsterdam; premie Amboina, van *A. van Hoboken*, alhier.

No. 13. Zeilvaartuigen zonder dek. Prijs der *Kon. Nederl. Yacht Club f* 190; premie *f* 60. — Het honderdjarige Jacht de Snelheid, van *W. T. Sandstra*, te Sneek; premie de Zwaluw, van *T. Scheepsma*, te Hellevoetsluis.

No. 14. Overdekte Kotters, Schoeners, enz. Prijs van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, eene zilveren vaas, te winnen door het zeilvaartuig, hetwelk in *twee achtereenvolgende* wedstrijden der *Kon. Nederl. Yacht-Club*, telkens de eerste aankomende geweest is. — Komeet, van *Edw. Taylor*, aan 't Nieuwe Diep.

De Wedstrijd nam eenen aanvang omstreeks ten 10 ure. Het feest werd bijgewoond door den Prins *van Oranje*, Prins *Hendrik*, den Erfgroothertog van Saksen-Weimar, den Minister van Marine, den Schout-bij-Nacht *Koopman* en een aantal aanzienlijke personen. Na den afloop van den Wedstrijd werd er een prachtig diner gehouden, in het Hôtel des Pays-Bas. Een sierlijk vuurwerk heeft den dag besloten.

GRONINGEN, *den 24 Julij.* Den 2 dezer is aan deze Hoogeschool tot Doctor in de Geneeskunde bevorderd de Heer *J. H. Damman de Witt*, van Huizum, na het verdedigen van een specimen medicum inaugurale, continens experimenta nonnulla circa effectum venenatum tartari stibiati.

LEEUWARDEN, *den 26 Julij.* Gelijk in de andere provincien van ons vaderland en naburige rijken, heeft men ook reeds sedert eenige weken in deze provincie wederom hier en daar sporen der aardappelziekte ontwaard, en is het niet te ontkennen het kwaad nog gedeeltelijk aanwezig is; doch gelukkiglijk bevestigt het zich meer en meer, dat zulks in eene veel mindere graad plaats heeft, dan verleden jaar; hetgeen eene trapsgewijze afneming der ziekte doet voorspellen. De gerooid wordende aardappelen zijn smakelijker en meelrijker, dan in de laatste twee jaren het geval was, terwijl de pollen rijk beladen zijn, zoodat men zich vleijen mag, wanneer geene te sterke hitte of veelvuldige regen eene verdere verspreiding der ziekte bevorderen, dezelve, tegen eenen matigen prijs voor het algemeen overvloedigiijk zullen verkrijgbaar zijn.

Met het snijden van het koolzaad en de garst is men reeds bezig; terwijl met de rogge een aanvang wordt gemaakt; de verwachting omtrent de te velde staande gewassen blijft gunstig.

Niettegenstaande de landlieden dagelijks duizenden muizen door de arbeidersstand laten vangen, blijven dezelve steeds in de weidlanden heerschen, en zal, wanneer niet spoedig eene gunstige verandering plaats heeft, het vee uit gebrek aan voedsel, òf vroegtijdig op stal òf ter markt moeten gebragt worden.

— In de vorige week hebben bereids eenige personen, die deel genomen hebben aan de onlangs hier ter stede gepleegde ongeregeldheden, voor de Arrondissements-regtbank teregt gestaan, en wel de zoodanigen die door het inwerpen van glazen, de sluiting hebben verbroken van particuliere woningen enz. De schuldigverklaarden zijn veroordeeld tot een jaar correctionele detentie. De instructie van de processen tegen de overige beklaagden zoowel van hier, als van Harlingen en elders wordt met ijver en naauwgezetheid voortgezet en het is te wenschen dat krachtdadige toepassing van de wet ons voor de hernieuwing van dergelijke tooneelen beware.

— Naar wij vernemen is dezer dagen te Zwaagwesteinde opgegraven en herwaarts vervoerd, het lijk van eene jonge dochter, die reeds eenigen tijd was begraven geweest en wier dood men niet aan natuurlijke oorzaken toeschreef. Het lijk wordt heden door deskundigen geschouwd, ten einde te onderzoeken of er ook sporen van vergiftiging bij hetzelve aanwezig zijn.

— Naar men verneemt zal in de eerste dagen van de maand Augustus de bewaarschool voor kinderen uit den meer gegoeden stand alhier worden geopend. De ruimte, luchtigheid en het lichte der school en speelzalen laat niets te wenschen over, terwijl de uitgestrekte plekgronds, die der kinderen de gelegenheid geeft zich in de opene lucht te oefenen en te ontspannen, deze localiteit ten zeerste aanbevelenswaardig maakt.

— Bij besluit van den 19 Julij jl., no. 63, heeft ZijneMajes. goedgevonden: tot burgemeester der stad Franeker, in plaats van wijlen Mr. *A. Stinstra*, te benoemen *J. Banga*, wethouder aldaar.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 20 Julij 1847, no. 51, is bij continuatie aangesteld:

tot plaatsvervangend kanton-regter te Lemmer, *S. D. Breuning*.

— Bij Koninklijk besluit is benoemd tot directeur der indirecte belastingen (registratie en domeinen), voor deze Provincie:

De Heer Mr. *A. J. Andreæ* te Leeuwarden.

— Per Overland-Mail zijn berigten tot den 22 Mei van Batavia ontvangen, onder anderen inhoudende:

Bij publicatie van 30 April zijn de Nederlandsch-Indische wetboeken plegtig afgekondigd, met bepaling, dat zij van kracht zullen beginnen te zijn den 1 Maart 1848, en dat op hetzelfde tijdstip zullen worden ingevoerd de noodige reglementen ter uitvoering van de daarin vervatte voorschriften.

— Bij besluit van 16 Mei heeft de Gouverneur-Generaal bepaald, dat voortaan geene duiten meer, van waar ook komende, zelfs niet van de buiten-bezittingen op Java en Madura, mogen worden ingevoerd, tenzij voor de dagelijksche behoefte van schepelingen en reizigers (als maximum bepaald op 600 stuks per man); en dat op de buiten-bezittingen gelegenheid zal worden gegeven, om de duiten tegen recepissen uit 's lands kas, betaalbaar op Java, of bons in te wisselen.

— Den 14 Mei liet Z. M. stoomschip *Merapi*, onder bevel van den kapt.-luit. *van Hoogenhouck Tulleken*, het anker vallen op de reede van Batavia, komende van Singapore, welke haven het den 10 Mei had verlaten, en waar de de brieven en paketten met de laatste Overland-Mail van de maand Maart verzonden, verwacht werden. De teleurstelling was algemeen na de aankomt van de *Merapi*, om dat zij de brieven uit Nederland niet mede had gebragt. Over de oorzaak dezer gebeurtenis vindt men in de *Straits Times* het navolgende:

»Wij vernemen dat de postmeester te Singapore een brief van den Heer *Lee*, den postmeester te Galle, ontvangen heeft, waarin een bevel bevat is van den postmeester-generaal uit Londen, dat in het toekomstige geene paketten, aan de Nederlandsche autoriteiten te Batavia of aan de Spaansche te Manilla gerigt, te Singapore mogen worden afgeleverd, maar dat van nu af aan dezelve naar Hong-Kong moeten gezonden worden. Het onredelijke van dezen maatregel moet natuurlijk ongenoegen verwekken. Ten gevolge van dit verbod, werden alleen enkele brieven aan kooplieden van Batavia en Manilla gerigt, te Singapore afgeleverd.

»De gouverneur-generaal heeft uit belangstelling voor den handel maatregelen genomen, ten einde de brieven terug te bekomen, die naar Hong-Kong zijn gezonden. Wij twijfelen niet of deze maatregelen zullen met een goed gevolg bekroond worden. De brievenmaal, welke met de rijks-stoomboot *Merapi* den 22 Mei des avonds naar Ceylon zal vertrekken, moet voor 11 ure des morgens gesloten zijn, opdat zij bij tijds Ceylon kunne bereiken, om met de Overland-Mail naar Europa te worden gezonden. Het aantal brieven via Marseille was 465, en dat via Southampton 47, zoodat het geheel getal brieven voor Europa 512 bedraagt."

— In de *Augsb. Allg. Zeitung* wordt van de Elbe geschreven, dat de aandacht der groote Mogendheden tegenwoordig bijzonder op de havens van de Oost- en Noordzee en vooral op die van het Holsteinsche en Sleeswijksche gevestigd is. Rusland heeft Lubeck tot het verbindingspunt der stoomvaart met Petersburg uitgekozen en met het begin van 1849 zal er ook eene stoomvaart tusschen Petersburg en Kiel in werking worden gebragt. Engeland heeft zich de haven van Tonningen voor zijne stoomvaart op Holstein uitgekozen; Tonningen aan de Sleeswijk-Holsteinsche grenzen en alzoo ten hoogste geschikt voor de beide hertogdommen en tegenover Helgoland gelegen, is eene zeer schoone haven, die door hare ligging aan den Eider, het gansche stroomgebied van den Eider en van het kanaal, hetwelk dezen met den Oostzee verbindt, beheerscht. Engeland maakt aldaar groote kosten tot het verbeteren van de haven en van de scheepsgelegenheden, zonder eenige schadevergoeding of eenige privilegie daarvoor te eischen, maar zoo door deze maatregelen als door het versterken van Helgoland, schijnt Engeland zich, voor wanneer het immer tot eenen oorlog mogt komen, niet minder dan Rusland op het vaste land gevestigd te willen zien. Rusland daarentegen laat, reeds sedert eenigen tijd, zijne oorlogschepen op de Oostzee tot aan Kiel heen en weder kruisen en zelfs in Kiel overwinteren, en zijne zee-officieren laat het deels in Kiel, deels in Bloen en andere plaatsen kwartier houden, om het tegen Rusland bestaande vooroordeel te keer te gaan en zoo veel mogelijk in welwillendheid te doen verkeeren.

Rusland en Engeland hebben beide hunne inzigten. Rusland heeft genoegzame erfregten op Holstein, om dezelve vroeg of laat te kunnen doen gelden; Engeland ziet zich door de voortgangen van het tol-verbond allengs zoo [illegible] Duitsche grondgebied verdringen, dat het zelfs in twijfel moet trekken [illegible] voor de toekomst [illegible] te blijven schenen; daarom kiest [illegible]

[illegible] Holsteinsche haven uit, van uit welke het vroeg of laat zijne fabrijkaten over het vaste land zal kunnen uitstorten, even gelijk het zulks ten tijde van de continentele afsluiting gedaan heeft; maar aan het handelsbelang kunnen zich ook ligtelijk staatkundige inzigten paren; het is derhalve zaak voor Duitschland, om naauwkeurig, al wat er op deszelfs grenzen omgaat, gade te slaan, ten einde het niet ten slotte met het Holsteinsche moge afloopen, zoo als het met den Elzas en Lotharingen het geval is geweest.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: 17 Julij. A. H. Oldenburger, *Gustaaf*, Newcastle, steenkool. 18 dito. J. G. Munneke, *Baudina*, Newcastle, steenkool. 19 dito. G. Pearson, *Ranger (S.)*, Londen, krenten; R. van der Veer, *2 Gebroeders*, Newcastle, steenkool; J. Hall, *Lord John Russell (S.)*, Londen, roodhout. 20 dito. D. de Groot, *Arendina*, Christiaansand, hout; H. J. Brouwer, *Lumina*, Noorwegen, hout; F. Baltzar, *Martha und Max*, Riga, hout. 21 dito. H. O. Heide, *Hendrika Catharina*, Frankrijk, krijt; T. Colijer, *Magnet (S.)*, Londen, rijst; H. de Groot, *Houthandel*, Christiaansand, hout. 23 dito. H. H. Hendriks, *Antina*, Amsterdam, ledig; S. Coock, *Sir Robert Peel*, Amsterdam, ledig.

Vertrokken: 17 Julij. T. Colijer, *Magnet (S.)*, Londen, vee en boter. 18 dito. F. J. Frankema, *de Verwagting*, Engeland, kaas. 19 dito. J. H. Keun, *Hendrik*, Noorwegen, ballast; G. Hansen, *Ialo Habs*, Noorwegen, ballast; O. W. Pronk, *Gezina*, Oostzee, pannen; J. O. Stuit, *Barend*, Oostzee, ballast. 21 dito. G. Pearson, *Ranger (S.)*, Londen, vee en boter; J. Hall, *Lord John Russell (S.)*, Londen, vee en boter. 22 dito. J. Zwaal, *Wilhelmina*, Noorwegen, ballast; W. Wood, *Charlotte*, Engeland, kaas; J. A. Westers, *de Jonge Dirk*, Noorwegen, ballast; P. P. Dijkstra, *3 Gebroeders*, Noorwegen, ballast; B. J. Goozen, *Onderneming*, Engeland, kaas; H. J. Fijn, *de Broeders*, Memel, pannen. 23 dito. J. L. Jonker, *Anna Suberdina*, Noorwegen, ledig.

202DE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse.

1ste Lijst.	No. 14721, een prijs van *f* 1000.
2de Lijst.	No. 5699, een prijs van *f* 25,000. No. 16928, een prijs van *f* 1250. No. 7405, 3312 en 17546, ieder een prijs van *f* 1000.
3de Lijst.	No. 20368, een prijs van *f* 1000.
4de Lijst.	Geene.
5de Lijst.	No. 13279, een prijs van *f* 2500. No. 9194, een prijs van *f* 1250. No. 3503, een prijs van *f* 1000.
6de Lijst.	No. 20499, een prijs van *f* 5000. No. 19446, 15311 en 2937, ieder een prijs van *f* 1000.
7de Lijst.	No. 15715, een prijs van *f* 1000.

MENGELWERK.

HOLLAND EN DE HOLLANDERS.

Een allerbelangrijkst, even duidelijk als beknopt, overzicht van de geschiedenis onzes Vaderlands, voornamelijk gedurende het Stadhouderlijke tijdvak, hebben wij gevonden in het boekje door Dr. H. Riedel dezer dagen uitgegeven, onder den titel: Holland en de Hollanders door E. M. Arndt *Hoogleeraar te Bonn, Leeuwarden, G. T. N. Suringar*, 1847. Profr. Arndt heeft het geschreven naar *aanleiding* van het *Handboek der Geschiedenis van het Vaderland door* Groen van Prinsterer, *1ste tot 4de aflev., van de vroegste tijden tot op het jaar* 1795. Het is dus noch eene beoordeeling, noch een verslag van dit werk, maar eene bijdrage voor het te Berlijn uitkomende *Historisch Tijdschrift*, strekkende om het Duitsche volk op de geschiedenis van Nederland opmerkzaam, en tevens met het boek van den Heer Groen van Prinsterer bekend te maken. Wij noemen dit stukje allerbelangrijkst, omdat daardoor buitenlands de weg gebaand wordt tot eene meer grondige beoefening van de geschiedenis van Nederland, die over het geheel bij den vreemde te weinig gekend en te veel miskend is, waarom zij in de werken over de nieuwere geschiedenis, ook van de anders zoo diepgaande Duitschers, gewoonlijk zeer oppervlakkig behandeld en scheef voorgesteld wordt. Wij allen weten, hoe dwaas de denkbeelden zijn, die men zich in Duitschland van Holland en de Hollanders gevormd heeft, en met welke minachting, uit onwetendheid geboren, onze naburen op ons volk en geschiedenis nederzien; en het kan ons daarom niet onverschillig zijn, dat een Hoogleeraar van een gevestigden naam, gelijk Arndt, zijnen Landgenooten ten aanzien van het Nederlandsche volk en deszelfs geschiedenis de oogen tracht te openen. Maar nog in een ander opzicht ook is dit stukje allerbelangrijkst, om den persoon namelijk des Schrijvers. Geen Geschiedschrijver kan als mensch zoo onpartijdig zijn, of zijne bijzondere Staatkundige en Godsdienstige denkwijze heeft invloed op zijne beschouwing en voorstelling van de geschiedenis. En hoezeer wijkt in dit opzicht de rigting van den Hoogleeraar Arndt, die wegens zijne liberale gevoelens twintig jaren in zijn ambt geschorst is geweest, af van de legitimistische en conservatieve rigting des Heeren Groen van Prinsterer. Daardoor wordt het zoo interessant twee mannen van uitstekende geleerdheid als het ware naast elkander geplaatst te zien, en den eersten over het werk des laatsten met kennis van zaken en te gelijk met bedaardheid van geest te hooren spreken. Maar vooral dit laatste: want het ware te wenschen, dat alle Schrijvers, die met elkander in gevoelen en denkwijze verschillen, elkander zoo bejegenden, als Profr. Arndt Mr. Groen van Prinsterer doet. Zonder zijne eigene gevoelens in het minst te verbloemen, doet hij aan die des anderen alle hulde en regt wedervaren. Naar waarheid zegt daarom Dr. Riedel, in zijn voorberigt, »dat de Heer Groen van Prinsterer en die zijne ziens»wijze deelen niet dan te vreden kunnen zijn over de beoordeeling, die het »Handboek der Geschiedenis van het Vaderland bij deze gelegenheid ondergaan »heeft." Tot eene proeve daarvan slechts de volgende woorden (bl. 7.): »De »Heer Groen van Prinsterer is reeds lang eervol bekend als de verdediger van »de afscheuring der Nederlanden van het Spaansche juk, en als de Geschied»schrijver van den grooten bevrijder Willem van Nassau, den Zwijger. Gelijk »hij zich in zijne vroegere werken betoond heeft, zoo zien wij hem ook in dit »boek met eene vastheid en bepaaldheid van grondbeginselen, die in onzen tijd »een hoogst aangenamen en weldadigen indruk maakt. Hij gaat, getrouw aan »zijn geloof en zijne overtuiging, stap voor stap met ongekunstelde eenvoudige »taal zijn eigen gang, en knipoogt, flikkert en blinkt nergens met dwaal»lichten."

Na eene inleiding over den Schrijver en zijn boek, doorloopt Profr. Arndt met vlugge schreden het veld onzer Vaderlandsche Geschiedenis, de Grafelijke tijden, burger-oorlogen van de XIV en XV eeuw, Regering van Karel V en Philips II, overgang tot het Stadhouderlijk bestuur, en van de reeks der Stadhouders tot op de omwenteling die Willem V den lande uitdreef. Zijne beschouwingen, opmerkingen en beoordeelingen van personen en gebeurtenissen, getuigen van een onbevangen geest en helderen historischen blik, en verdienen volkomen denzelfden lof, dien hij aan het Handboek geeft, van *klaar, net, eerlijk en leerrijk* (bl. 10).

Ten slotte laat de Schrijver nog eenige losse opmerkingen volgen (bl. 65—83) over den naam *Holland* en *Hollanders*, waarin de oorspronkelijke bewoners onzes lands, en het volk en den volksaard van den tegenwoordigen tijd worden beschouwd. Daar vindt men eene karakterschets van de Saxen, Batavieren en Friezen, vervolgens ven de Zeeuwen en Zuid-Hollandsche Stedelingen, en eindelijk de aanwijzing, hoe van lieverlede alle landschappen *verhollandscht* zijn, *het minst evenwel de Friezen.*

Wij zeggen Dr. Riedel dank voor de overbrenging en mededeeling van deze schets. Omtrent de overbrenging merkt hij in zijn voorberigt dit aan: »Bij »de vertaling heb ik gepoogd, de eigenaardige schrijfmanier van den Heer »Arndt zoo veel mogelijk onveranderd weder te geven, en hem dus niet naar »de engere leest van ons Hollandsch taalgebruik te strak willen schoeijen. Hij »zelf erkent, zich vele Hollandsche spreekwijzen toegeeigend te hebben, men »veroorlove mij in dit geval dus ook hem zijne eigenaardige uitdrukkingen hier »en daar te hebben laten behouden, waar zij mij meer zijn bijzonderen stijl, »dan juist het Hoogduitsche taaleigen schenen af te beelden."

Daar hebben wij volstrekt niets tegen. Doch de Heer Riedel veroorlove ons hem op een paar kleinigheden, die aan zijne pen ontsnapt zijn, opmerkzaam [illegible] bl. 45. »In het jaar 1658 *vermiddelde* Johan de Witt met het zwaard [illegible] Zweden en Denemarken in den Sond." voor het Duitsche *vermitteln* [illegible] *zijn, tusschen beiden treden.* — bl. 51, »Hij was in [illegible] te huis zoo wel als in den krijg, in den *tuin* zoo wel »als op het slagveld altijd kalm, enz." vreemd is die tegenstelling van *tuin* en *slagveld.* Moet het niet zijn: *aan het Hof zoo wel als op het Slagveld?* — Onder de spreekwijzen op bl. 73 ontmoeten wij: *iemand de hekken verhangen.* Zoo hoorden wij die spreekwijze nooit, wel *de hekken zijn verhangen.* C. Tuinman heeft de uitdrukking ook slechts in dezen vorm.

O.

SPREEKWOORDEN.

P. A. de Huijbert, vriend van Willem van Haren, had aan dezen een vers gezonden, bezaaid met spreekwoorden, waarvan de verklaring verlangd werd, welke echter achterwege bleef. Van Haren wilde door een ander de inlichting erlangen, maar de Huijbert antwoordde: »*Ik ben geen Bremer*, en zal mij zelf »redden; maar lukt het eens niet, dan zal ik de *stoute schoenen aantrekken* en »de geleerde H..... lastig vallen; maar die is nog al *van het hondje gebeten;* »nu wil hij niet, dan kan hij *naar sint Velten loopen* en Leonidas, (zoo noem»de de H. veel zijn vriend) moet mijne hersenvruchten voor lief nemen en niet »te veel *spijkers op laag water zoeken.*"

Spreekwoorden te verklaren is moeijelijk en ook weder over deze en andere nadenkende vond ik bij den grooten Taalkenner Bilderdijk gedeeltelijk wat ik zocht. —

Ik ben geen Bremer, zegt hij, ligt niet in 't karakter der Bremers, als of die half gedane zaken zouden overgeven, daar zij wel bij 't hoofd en bij de hand zijn en de meeste Duitsche Rijkssteden, waar altijd naarstigheid en industrie bloeide, daarin overtroffen. Wat dan? — De Bremers zijn hierin even onschuldig betrokken als Vader Voet in het zeggen van *een goed Voetiaan zijn*, voor iemand die onvermoeid gaan kan, of de *Ethica* in dat van *een goed Ethicus zijn*, voor een groot *eter*. Uit een dartele spotzucht en toespeling van woorden, van ouden tijd reeds de geliefkoosde geestigheid onzes Landaards, die men in de oude spreekwijzen alom opmerken kan, waarvan duizenden, in den eersten opslag duister, middagklaar worden, wanneer men dezen sleutel gevat heeft en weet aan te wenden.

Maar wat is dan die *Bremer?* — Eenvoudig eene vookaalsverandering van *bramer*. Ziet hier de opheldering.

De spreekwijze is niet overoud, maar eene bespotting der Fransche kleederdragt van de zestiende eeuw, toen de weelde aldaar, in plaats van de oudtijds tamelijk korte en om de pols gesloten mouwen van het mans opperkleed, over welks boord de enge hemdmouw met de geborduurde of gespeldewerkte puntranden overgeslagen was, (en waar dus de hand geheel vrij en onbelemmerd uitstak tot allerlei verrigting), de lang afhangende lubben met franje aan de niet meer omgeslagen mouw invoerde, die al steeds en vervolgens meer verlengd tot over de vingeren heen hingen. Men noemde die lange franje, onder anderen, aan 't Fransche Hof *aiguillettes*, en van daar bij ons *bramen*.

Zij waren de algemeene spot onzer Hollanders, wanneer sommige Edelen ze begonnen te dragen; en zoodra zij verschenen, noemde men hen die dus gebraamde mouwen of manchetten droegen met den naam van Bramers. En gelijk men deze overhangende manchetten zelve, die naderhand, toen zij uit Kamerijksch doek bestonden, *lubben* of *lobben* heette, ook *bremen* voor *bramen* noemde, zoo noemde men dan spotsgewijze hem die ze droeg een *Bremer*.

Na deze woordverklaring kost het niet veel moeite zich voor te stellen hoe belemmerend dergelijke *bramen* of *bremen* in het behandelen van iets dat een vrije hand vorderde, zijn moesten. Bilderdijk kende nog een overblijfsel van die dragt, die oude deftige lieden nog aanhielden. De roksmouwen waren kort, maar de rijk geplooide fijne handsmouw sloot om 't gewricht van de hand, waarvan loszwierende lubben afhingen tot op de nagels der vingeren en ook bij sommigen geheel en al over hand en vingers. Met zoodanige de handen omgevende lappen kon men niets doen, waardoor hand of vinger besmet zou worden, of dat tot eene juiste aanvatting onder of tusschen de vingers het toezigt van het oog vereischte.

Het gevolg daarvan was dat men niets dergelijks beproeven kon, of begon men het al, het dan uit de hand en aan een ander moest overdragen.

Het zeggen dus: *ik ben geen Bremer*, of gelijk men dikwijls hoort: *Mijn Vader of Moeder was geen Bremer*, beteekent dus: *ik draag geen lubben over de handen heen hangende*, maar kan mijne handen en vingers behoorlijk roeren en gebruiken.

Het slot volgt.

Natuurgenooten!

Bij de onlangs alhier voorgevallene ongeregeldheden, in den avond van den 28 Junij jl., is een onzer stadgenooten, een vreedzaam burger, toen hij voor zijne affaire eene boodschap wilde verrigten, het ongelukkige slagtoffer van de genomene strenge maatregelen geworden en heeft een schot in het been gekregen, waarop eene amputatie is gevolgd, ten gevolge waarvan hij den 18 dezer is overleden.

Die ongelukkige man, wijlen S. van Kleef, ofschoon altijd in armoedige omstandigheden verkeerd hebbende, heeft echter door eenen kleinen handel nog gedurig in de behoeften van zijn gezin kunnen voorzien. Hij laat eene weduwe en 3 onnoozele weezen na, waarvan de jongste ruim 14 dagen oud is, en zijn nu ten prooi van ellende en armoede, en zonder de menschlievendheid van hunne natuurgenooten en edele menschenvrienden zouden zij van honger en gebrek moeten bezwijken.

Alle giften, hoe gering ook, zullen met liefde worden aangenomen bij de Heeren J. E. van Coevorden en P. C. Norden, beide in de Steentilstraat alhier; hopende door milde bijdragen en doelmatige verdeeling tijdelijk in de behoeften van dit ongelukkig gezin te kunnen voorzien.

Groningen, den 21 Julij 1847.

Stedelijk Gijmnasium te Franeker.

Op aanstaanden Vrijdag den 30 Julij, des morgens ten 9 ure, zal, op het Raadhuis dezer Stad, het examen worden gehouden van de Leerlingen des Stedelijken Gijmnasiums; terwijl Zaturdag daarop, des morgens ten 11 ure, in de Kerk der Doopsgezinden, de Promotie en plegtige Prijs-uitdeeling zal plaats hebben. Bij die gelegenheid zal de verdienstelijke Leerling *F. Telting*, uit de tweede naar de eerste klasse bevorderd wordende, eene Declamatie houden en met een buitengewonen prijs vereerd worden. Voorts ontvangen in de onderscheidene klassen de Leerlingen *A. A. Hingst*, *S. Wijngaarden Hannema*, *W. Lolcama*, *W. Koemans* en *N. Burhoven Junius*, de praemia ordinaria. Voor de Engelsche taal bekomt den prijs *L. R. Wentholt*, voor de Hoogduitsche *B. van Dijk* en voor de Fransche *E. Feikema*. Verder zullen aan onderscheidene Leerlingen Testimonia worden uitgereikt. De met prijzen begiftigde Leerlingen zullen in de Latijnsche, Engelsche, Hoogduitsche en Fransche talen hunne gratiarum-actio reciteren.

Een ieder, die eenig belang stelt in den voortdurenden bloei van dit Gijmnasium, en verder alle beminnaars der letteren worden, alléén langs dezen weg, vriendelijk uitgenoodigd dit feest met hunne tegenwoordigheid te willen vereeren, door den Rector van voornoemd Gymnasium.

Franeker, den 26 Julij 1847. Dr. P. H. F. JUNIUS.

INRIGTING VOOR ONDERWIJS IN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID, TE *AMSTERDAM*.

Het BESTUUR der Inrigting voornoemd, heeft de eer te berigten, dat de volgende Leercursus zal beginnen op den 4 October e. k.

Ouders of Voogden die hunne Zonen of Pupillen op eene van de Scholen dezer Inrigting wenschen geplaatst te zien, gelieven zich daartoe aan te melden vóór den 7 Augustus, aan het Locaal der Inrigting Warmoesstraat no. 206.

De Voorwaarden waarop Leerlingen worden toegelaten, zijn vervat in het Programma, hetwelk aan bovengenoemd Locaal en bij den Boekhandelaar G. T. N. SURINGAR te Leeuwarden, verkrijgbaar is, terwijl men voor nadere informatien persoonlijk of met franco brieven zich gelieve te vervoegen bij den Heer J. J. ALBERDA, Directeur dezer Inrigting.

Amsterdam,
den 16 Julij 1847.

Namens het Bestuur,
Mr. W. J. C. van HASSELT.
Dr. S. SARPHATI.

SPAARBANK TE LEEUWARDEN.

DIRECTEUREN DER SPAARBANK TE LEEUWARDEN, brengen ter kennis van de Deelnemers, dat gedurende de maand Julij, op de Dingsdag-namiddagen van half vijf tot zeven ure, in het locaal der Spaarbank op het Aardenwalletje zullen worden bijgeschreven de renten, verschenen 1° Julij 1847 en vroeger; dat de boekjes op geene andere dan op voorschreven uren ten gemelden einde behooren te worden aangeboden, naardien de werkzaamheden in de voormiddagzittingen geene bijschrijving van renten toelaten; en dat de bijgeschreven renten, des verkiezende, elken Dingsdag, van elf tot één uur, kunnen worden ontvangen.

Directeuren voornoemd,
J. W. BROUWER, *President.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

NIEUWE DOELEN TE FRANEKER.

Heeren Logement en Stalling.

De Societeithouder E. C. OOSTERBAAN aldaar, gedenkt gedurende de Kermis, in deszelfs Zaal en Tuin, dagelijks te geven MUZIJK en ZANG.

Op Dingsdag den 3 Augustus BILLARTPARTIJ om *een stuk fraai bewerkt ZILVER*, tot Prijs, Premie nader te bepalen, waartoe alle liefhebbers worden uitgenoodigd; aangifte franco vóór elf ure van dien dag.

Op Woensdag namiddag MUZIJK, na de Harddraverij; des avonds ten 11 ure bij goed weder ILLUMINATIE, en VUURWERK van den Heer *Jacques Lion Kingsbergen*; na hetzelve BAL, Entrée 50 Cents per Persoon.

Op Zondag den 8 Augustus, des avonds BAL, met MUZIJK en ZANG, Entrée 50 Cents per Persoon.

Heeft de Ondernemer gepasseerde jaar in een talrijk bezoek mogen deelen, niet minder vleit hij zich thans door hetzelve vereerd te zien.

Voor goede Bediening en Verversching zal worden zorg gedragen.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend dat door haar zullen geveild worden te *Rotterdam*, op *Donderdag den 26 Augustus* 1847, des voormiddags ten half tien ure, in de *Concertzaal* in de *Bierstraat*, de navolgende hoeveelheden JAVA THEE, liggende in Entrepôt (Regten *f* 12.) als:

BOEIJ	408/4				Kisten.
CONGO BOEIJ	43/4				—
CONGO	628/4				—
KEMPOEIJ	664/4				—
SOUCHON	1791/4	42/12			—
SOEPOEIJ	189/4				—
PECCO		272/12			—
THUNKAIJ	197/4				—
HIJSANT SCHIN	282/4	81/12			—
HIJSANT	426/4	102/12			—
UXIM		25/12			—
JOOSJES G. B.			24/16	21/32	—
DITO F. B.			24/16	9/32	—

liggende te Rotterdam.

BOEIJ	883/4			Kisten.
CONGO BOEIJ	113/4			—
CONGO	4438/4	63/12		—
KEMPOEIJ	560/4			—
SOUCHON	743/4	809/12	35/32	—
PECCO	216/4	302/12	156/32	—
THUNKAIJ	1063/4			—
HIJSANT SCHIN	1097/4	200/12		—
HIJSANT	333/4	209/12		—
UXIM		174/12	3/32	—
JOOSJES G. B.		138/12	44/32	—
DITO F. B.		29/12	35/32	—

liggende te Amsterdam.

Van de aanvoeren 1846—1847 aangebragt per diverse Schepen van Java, leverbaar per ontvang cedullen.

De Stellen en Monsters zullen in tijds verkrijgbaar zijn.

Amsterdam,
den 20 Julij 1847.

VAN DER OUDERMEULEN, *Pr.*
T. SCHUURMAN, *D. f. S.*

*** Getrouwd:
Nijland, den 16 Julij 1847. — H. GASAU, en E. ROSIER.

*** Getrouwd:
Sneek, den 18 Julij 1847. — WIETZE P. BROUWER, *van de Joure*, en AALTJE T. VAN DER MEULEN.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 22 Julij 1847. — S. P. KROS, *Math. Mag. Phil. Nat. Doct.*, en I. I. C. VAN DAM VAN ISSELT.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Vrouwen-Parochie, den 22 Julij 1847. — C. VAN DER LEIJ Jz., *Med. Doctor te Hallum*, met M. D. KOOPMANS, *van St. Anna-Parochie.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER I. N. DRIJFHOUT FERF, Echtgenoote van G. WILHELMIJ Fz.
Bergumerdam, den 22 Julij 1847.

*** Heden beviel redelijk voorspoedig van eenen welgeschapenen, doch dooden ZOON, KORNELIA FABER, Echtgenoote van J. HOUWINK.
Gorredijk, den 22 Julij 1847.

*** Heden werden wij diep en zeer gevoelig getroffen, door het afsterven onzer oudste Dochter, CHRISTINA VAN REENEN, in den bloeijenden leeftijd van circa 25 jaren, na een bijna halfjarige levens uittering; edoch wij treuren niet zonder hope, dewijl zij bewijzen gegeven heeft genoeg grond voor de zaligheid in haar zelve, maar eenig en alleen in de geregtigheid van den Middelaar Gods en der Menschen te hebben.

Bolsward, den 17 Julij 1847. — H. VAN REENEN.

Opgave der Prijzen en aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 23 Julij 1847, aan de Waag te Leeuwarden:

	PRIJZEN.	AANVOER.
BOTER	*f* 38,00.	936/4 250/8 156/16.
KAAS	*f* 21,00 à *f* 27,00.	10,111 Ned. ponden.

BOTERPRIJZEN bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*

LEEUWARDEN, Vrijdag den 23 Julij 1847: *f* 38,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 24 Julij 1847.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	57½	58	57¾
Dito dito ..	3 »	69¾	70¼	70 $\frac{1}{16}$
Dito dito ...	4 »	90	90¼	90 $\frac{1}{16}$
Amort.-Synd.	3½ »			
Handel-Maats.	4½ »	169½	170	169¾
O. I. Leening	4 »			
BELGIE.				
bij Banc. Belg.	2½ pCt.			
SPANJE.				
L.b. *Ard.* van 35 £	5 pCt.			
Dito onbep. Stuk.	5 »	16¾	17¼	
dito Binnenl. à6/m	3 »	26	26¾	26⅝
Ardoin Coupon		14¼	14¾	

PORTUGAL.				Gebl.
Neg. te Londen	3 pCt.			
Dito dito.....	4 »	33½	34¼	34
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* $\frac{1789}{1815}$	5 pCt.	106¼	106½	106⅜
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	104¾	105¼	105
Dito bij dito..	4 »	90¾	91¼	91
Dito bij *Stiegl.*	4 »	90¾	91¼	90⅞
AMERIKA.				
Oblig	6 pCt.			
Bank-Actien.				
OOSTENRIJK.				
Metaliek ...	5 pCt.	104¼	104¾	104½
W.B. bij *G. & Co.*	5 »			
BRAZILIE.				
Leening......	5 pCt.	87¾	88¼	88

Poolsche Loten fl. 500, 143¼, 144¼, 143¾; Brazil. 1843 £ 100, 85¼, ¾, ½; Ecuador 2½, ¾, ⅝; Mexico 19¼, ½, ⅜.

Bij zeer geringe affaire waren Hollandsche fondsen iets flaauwer gestemd; Handelmaatschappij prijshoudend.

Spaansche fondsen waren in het begin lager, doch zijn in den loop der beurs eenigzins verbeterd en blijven hooger, zoo mede Coupons; Russische fondsen prijshoudend; in Portugal is zeer weinig handel geweest en blijven ten slotte

---

DIJKGRAAF EN DIJKS GEDEPUTEERDEN *der Contributie Hemelumer-Oldephaert en aanhoorige Zeedijken*, brengen door deze ter kennis der belanghebbenden, dat voor 1847, door uitloting aflosbaar zijn gesteld, de navolgende obligatoire pretentien ten laste dezer administratie, als: van de negotiatie van 18[illegible], de nos. 5, 13, 32, 45 en 52, betaalbaar met primo Augustus e. k.; en van de geldleening van 1837, de nos. 12 en 20, betaalbaar met 1 November a. s., tegen uitlevering der genoemde Effecten en niet verschenen Coupons, ten Kantore van den Heer H. A. POTMA, Ontvanger-Generaal dezer Contributie, te Workum, behalve op Zon- en Feestdagen, telken dage; zullende de verdere rentebetaling, na genoemde verschijndagen, niet meer plaats hebben.

Stavoren,
den 15 Julij 1847.

Dijkgraaf en Dijks-Gedeputeerden voornoemd.
T. K. TJEBBES, *Dijkgraaf*,
Ter ordonnantie van dezelven,
H. T. DE JONG, *Secretaris.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 3 Augustus 1847, des middags ten 12 ure, zal, van wege het Polderbestuur van het 4de en 5de Veendistrict, onder de grietenij Ængwirden, aan het Grietenijhuis van Ængwirden te Heerenveen, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving, en vervolgens bij opbod, worden aanbesteed:

Het UITDIEPEN van een gedeelte der PASTORIE-WIJK, het GRAVEN van een gedeelte ACHTERVAART, en het SLATTEN van een gedeelte der WIJK, loopende uit deze Vaart tot in de 16 roeden-Vaart; alles gelegen in het 5de Veendistrict.

Het Bestek hiervan zal ter lezing liggen in het Grietenijhuis van Ængwirden, terwijl op den 2 Augustus 1847, 's namiddags ten 2 ure, de noodige aanwijzing aan de gegadigden, door den Opzigter van het Polder-Bestuur zal worden gedaan, en inmiddels de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn ten Grietenijhuize van Ængwirden.

AANBESTEDING.

De vroeger geannonceerde doch intusschen uitgestelde Aanbesteding van de Slatting der Vaart genaamd *de Oude Meer*, strekkende van af de *Sneeker Zeilvaart* tot nabij *Tzum*, over eene lengte van 3758 el, zal alsnu voortgang hebben op ZATURDAG DEN 31 JULIJ 1847, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg van *Jan van Dijk*, te *Tzum*.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, ten gevolge bekomene regterlijke authorisatie, op Donderdagen den 19 Augustus 1847 en den 2 September daaraanvolgende, telkens des namiddags ten drie ure, ten huize van *Jan S. van Solkema*, Kastelein te Langweer, in het openbaar, tegen genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntend ter nering staande en hechte WINKEL-HUIZINGE, met ERF en BLEEK, staande en gelegen te Langweer, gekw. no. 69, waarin gedurende een aantal jaren met goed succes eene Winkel-affaire is uitgeoefend, laatst door de Wed. *Geert T. de Vries* bewoond geweest.

Dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

Breeder bij Billetten omschreven, welke ten Kantore van gemelden Notaris te bekomen en de Conditien te vernemen zijn.

Onderlinge Verzekering voor Brandschade.

De GECOMMITTEERDEN van de *Onderlinge Brand-Assurantie-Societeit*, over de voormalige kantons *Franeker*, *Bolsward* en *Dronrijp*, berigten bij deze den belanghebbenden, dat, ter inschrijving bij de gemelde Societeit van VEE, HOOI en GRANEN, de aangaven moeten geschieden vóór den 1 Augustus e. k., ten welken einde gelegenheid zijn zal, des Maandags in de Prins te *Franeker*; des Donderdags in den Wijnberg te *Bolsward*, en Zaturdagen den 24 en 31 dezer, te Halfweg onder *Dronrijp*; telkens des voormiddags van 10 tot 12 ure.

Achlum,
den 8 Julij 1847.

De Gecommitteerden voornoemd,
DRAISMA DE VRIES, *Boekh. ad int.*

Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij

VAN *WOUDSEND.*

Den belanghebbenden wordt verwittigd, dat de inschrijving tot verzekering van GRANEN en VELDGEWASSEN openstaat van af heden tot ultimo November, bij de Directie en Correspondenten.

Woudsend,
Julij 1847.

A. H. TROMP,
Directeur-Boekhouder.

HARDDRAVERIJ.

Met vereischt consent gedenken J. R. v. D. PLAATS, Kastelein in het Nieuwe Tolhuis onder Goënga en eenige Liefhebbers, *zonder nadere aankondiging*, op Zaturdag den 31 Julij e. k., des namiddags ten 2 ure precies, te laten Verharddraven en aan den winnaar vrij te vereeren: *Een extra fraaije ZILVEREN, doch nader te bepalen PRIJS*; en zulks door Paarden, die, uitgezonderd als driejarige, geen Prijs of Premie hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn. De inschrijving en loting vangt een uur vóór de Draverij aan.

Kaatsen en Harddraven te Witmarsum.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Grietenij-Bestuur van Wonseradeel, gedenkt de Kastelein JAN VELLENGA, te Witmarsum, met eenige Ingezetenen aldaar, op Zondag den 1 Augustus e. k., te laten Verkaatsen bij porturen, onverschillig uit welke plaatsen zij zijn zamengevoegd, en aan de winnaars vrij te vereeren: *Eene extra zware ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS.* — De Liefhebbers worden verzocht zich des voormiddags aan te geven, waarna men des namiddags ten één ure kan beginnen, omdat de partij volstrekt des namiddags moet worden afgedaan.

Verder zal er op Maandag den 2 dito worden Verharddraafd en aan de winnaars vrij worden vereerd: *Eene extra fraaije moderne PENDULE*; door Paarden welke niet meer dan één Prijs hebben gewonnen, (uitgezonderd als driejarig) en die verder tot genoegen der Keurmeesters zijn. Aangifte vóór des namiddags één ure, waarna de Draverij dadelijk eenen aanvang zal nemen.

Billart- en Kegelpartij.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur der stad Franeker, gedenkt de Koffijhuishoudster J. WINK, in de Koornbeurs aldaar, bij gelegenheid der Kermis, op Vrijdag den 6 Augustus e. k. te laten *Verbillarten*: *Een ZILVEREN TAFEL-TABAKS-KOMFOOR* tot Prijs, en *eene nader te bepalene PREMIE*; — en op Maandag den 9 daaraanvolgende te laten *Verkegelen* en aan de winnaars vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS* tot Prijs en *eene nader te bepalene PREMIE.*

De aangifte tot beide deze partijen geschiedt in persoon of met franco brieven vóór of op de speeldagen tot des voormiddags ten elf ure, ten huize van gezegde Koffijhuishoudster.

Tevens zullen gedurende de Kermis, aldaar, des avonds, door de familie HARDLOPER *TOONEELVOORSTELLINGEN* worden gegeven.

Door toeval is in eene der Steden van *Vriesland* uit de hand TE KOOP: Eene roijale hechte HEEREN-HUIZINGE, en dito nette welbeklante APOTHEEK. Men is genegen een aanzienlijk gedeelte van den koopschat op zeer billijke intrest er onder te houden. — Adres *franco brieven onder letter A.* bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden.*

Een GEHUWD PERSOON, het RECEPTEREN *grondig verstaande, goed met* PAARDEN *kunnende rijden*, en *niet onkundig in het verrigten van* HUISWERK, zag zich gaarne in eene der genoemde betrekkingen geplaatst. Kunnende in beide vakken voldoende bewijzen van kunde en bekwaamheid produceren. — Nader onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden.* Brieven *franco.*

LEES HIER.

Een BAKKERSKNECHT, voor het Brood- en Koekbakken berekend, en werk verlangende, kan zich adresseren bij JOLLE PIETERS BALTJES, Mr. Bakker te Bovenknijpe bij het Heerenveen.

Een SCHOENMAKERSKNECHT, zijn werk grondig verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij H. D. MENSING, te Grouw.

Een VERWERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan werk bekomen bij F. W. VEERSMA, Mr. Verwer en Glazenmaker te Warns. Brieven franco.

Er wordt tegen de maand November aanstaande gevraagd, een ongehuwde TUINMAN, van de Protestantsche Godsdienst, zijn werk, als: Warmoeserij, Broeijerij, enz. perfect verstaande, en tevens voorzien zijnde van goede getuigschriften. Men vervoege zich in persoon vóór den 15 Augustus e. k. bij den Heer HESSE, op den huize Oostenstein onder Kollum.
